

DE Hervormde Kerk

JAARG. 3 No. 36
13 SEPT. 1947

WEEKBLAD VAN DE HERVORMDE RAAD VOOR KERK EN PUBLICITEIT

DE VROUW EN HET AMBT

Toen het vorig jaar de „Gereformeerde Kerken in Hersteld Verband” zich allereerst oplosten in onze Ned. Herv. Kerk, bracht dit in de gemeente van Utrecht een moeilijkheid met zich mee. Gelijkelijk werden alle leden van de Kerkeraad van het H. V. als vanzelf lid van de Kerkeraad der N.H.K. ter plaatse, een elk in het ambt dat hij reeds bekleedde, doch één diaken van het H.V. kon niet worden overgenomen daar deze..... o, schrik..... een vrouw was! De kerken in H.V. hebben n.l., in het voetspoor van niemand minder dan Calvijn, het diakenambt toegankelijk gesteld voor de vrouw, terwijl de N.H. Kerk in haar reglementen heeft staan, dat alleen „manslidmaten” benoembaar of beroepbaar zijn tot diaken, ouderling of predikant. De Utrechtse Kerkeraad heeft toen, wel ietwat verlegen met de situatie, een brief geschreven aan de dame in kwestie, waarin hij zijn leedwezen betuigde over het feit, dat hij haar niet als diaken kon overnemen.

Dit kleine voorval is slechts één van de talloze tekenen, die er op wijzen, dat onze Kerk zich opnieuw en grondiger dan voorheen de steeds klemmender vraag heeft te stellen of de uitsluiting van de vrouw van het ambt werkelijk voortvloeit uit een principieel bijbels inzicht, of misschien voortkomt uit geheel andere wellicht onbewuste motieven.

De vraag wordt inderdaad steeds klemmender, daar de Kerk met haar standpunt van uitsluiting der vrouwen in allerlei opzicht steeds geïsoleerder en geforceerder komt te staan.

Allereerst wijs ik op de ontwikkeling dezer zaken in de maatschappij. Vroeger werd de vrouw uit de meeste publieke functies geweerd; tegenwoordig staan praktisch alle betrekkingen voor haar open, sinds kort ook zelfs het notariaat en het rechtschap. De Kerk heeft tegen deze ontwikkeling nooit geprotesteerd. Zij heeft immers ook nooit veroordeeld het feit, dat zelfs het hoogheilig ambt der overheid in ons land in hoogste instantie bekleed wordt door een koning bij de gratie Gods, dat in Nederland dus alle mannen en vrouwen geregeerd worden door een vrouw, die wel weer door een vrouw zal worden opgevolgd. Terwijl wij dit schrijven is het Koninginnedag en dankt ons volk God, dat het Hem belijft heeft ons door haar te regeren. Maar is het dan ook niet inconsequent indien de Kerk als haar eigen tot dienen geroepen ambtsdragers alleen mannen kiest? Laadt de Kerk hiermede niet een schijn van fataal conservatisme op zich, en is dit alleen schijn? Weét de Kerk dat haar houding in deze voor een groeiend aantal bewustgeworden vrouwen tot een ergernis is geworden? Durft de Kerk werkelijk te prediken, dat de ergernis die zij door de uitsluiting der vrouw aan vrouwen in en buiten de gemeente bereidt wel verband houdt met de noodzakelijke ergernis van het Kruis voor de wereld en niet te maken heeft met de ergernissen die de schijnheiligen brengen over de kleinen?

Voorts wijs ik op de ontwikkeling in deze die in zusterkerken is waar te nemen. Verschillende kerken in binnen- en buitenland gingen reeds lang over tot openstelling van het ambt, andere buitenlandse kerken hellen er gaandeweg steeds meer toe over of besloten er onlangs toe (zoals nog pas de Franse Protestantse Kerk). Als een kerk breekt met een eeuwenoude traditie, dan moet zij daar toch wel overtuigende en dwingende argumenten voor hebben. Meent onze Kerk dat de beslissing dier andere Kerken genomen is in ongehoorzaamheid aan de H. Schrift? Is zij bereid de vragen in kwestie in breed oecumenisch verband te stellen om met alle heiligen niets anders dan de Waarheid Gods te zoeken?

Tenslotte wijs ik op de ontwikkeling die in het kerkelijk leven is op te merken. Vanaf 1897 zijn voortdurend voorstellen ter Synodetafel gekomen om de vrouw actief kiesrecht te geven, die telkens werden verworpen. Eindelijk echter, in 1922, werd besloten dat ook de vrouw stemgerechtigd was. Nu vindt ieder het volkomen vanzelfsprekend dat de vrouwelijke gemeenteleden op deze manier haar medeverantwoordelijkheid voor de gang van het gemeentelijk leven kunnen uiten, terwijl hier toch ontegenzeggelijk een stukje mee-„regeren” in schuilt. Ook haar medewerking aan het kerkewerk is steeds groter van omvang en zwaarder van verantwoordelijkheid geworden. Zij geeft zich niet alleen in haar vrije tijd aan allerhande Zondagsschoolarbeid, verenigingswerk, diaconale bezigheden en evangelisatie-activiteiten, — zij wordt ook geheel vrijgesteld voor velerlei kerkewerk, zij dient de gemeente als kerkelijk sociaal werkster, jeugdleider, evangeliste. Voor de diakones werd reeds een officiële kerkelijke inschakeling mogelijk gemaakt. De hulppredikster doet reeds lang zeer veel predikantenwerk. Dit alles maakt het steeds meer tot een schier denkbeeldig verschil of een dienst in opdracht der gemeente vervuld wordt wel of niet als lid van de kerkeraad, wel of niet volambtelijk. Tenslotte heeft Oegstgeest, dat overigens werkt in opdracht der Kerk, na rijp beraad gemeend niet langer te kunnen wachten op de uitblijvende laatste stap der Kerk, doordat zij er voor geplaatst werd een theologe met predikantsbevoegdheid uit te zenden naar Indonesië. Wederom vragen wij: is de Kerk zich bewust dat haar overigens van binnen reeds uitgeholde houding van officiële uitsluiting der vrouw met zich meebrengt dat allerlei kerkewerk, hetwelk ontegenzeggelijk het best gedaan kan worden door een vrouw, nu niet of niet volambtelijk verricht kan worden door een overigens kundige en

voor deze dienst begenadigde vrouw? Meent de Kerk in ernst dat de Heilige Geest het charisma voor deze diensten, ook voor die van het leiden der gemeente, alleen aan mannen geeft? En beseft zij niet dat, indien de Heilige Geest de vrouw hierin niet uitsluit, haar uitsluiting onverantwoord is, het gemeentewerk onnodig wordt geschaad en aan de vrouw onrechtmatig eer geschenk Gods om Hem te dienen wordt onthouden? Is de Kerk er wel zo heel zeker van dat haar houding niet mee bepaald wordt door traditie-zucht, door mannen-autocratie of door heidens besef omtrent „rituele onreinheid” der vrouw.

Wij kunnen in dit artikel niet de exegetische, historische, oecumenische, dogmatische en praktische vragen die hier nader te stellen zouden zijn, bespreken. Zelfs zijn er kerk-politieke vragen, bv. of de nieuwe kerkorde belast zou mogen worden met een vernieuwing die ongetwijfeld weerstand zal ontmoeten, — een ogenblik optimistisch aangenomen dat de samenstellers op zich zelf voor openstelling der ambten zouden zijn. Wel mogen wij tenslotte als onze (door lezing van K. Barth's laatst verschenen deel zijner „Kirchliche Dogmatik” nog meer versterkte) overtuiging uitspreken, dat het naar uitwijst der H. Schrift Gods wil is dat man en vrouw samen, elk naar hun aard, ten volle verantwoordelijkheid zullen dragen en uitoefenen voor gezin, maatschappij en Kerk; dat daarom niet alleen vanzelfsprekend het diaconale helpen, maar ook het leiden der gemeente naast het mannelijk ook het vrouwelijk element goed kan gebruiken; dat in elk geval voor een principiële uitsluiting van de vrouw van het kerkelijk ambt geen grond bestaat.

Utrecht.

P. J. ROSCAM ABBING.

ZO NIET! HOE DAN WEL? ZIE HIERVOOR PAG. 324 EN 325.

ONDER ONS

Mag de vrouw een kerkelijk ambt bekleeden? Dat is de vraag, die in een drietal artikelen aan de orde gesteld wordt. Wij wijzen daarbij naast het hoofdartikel inzonderheid op de exegese van in dit verband aangehaalde Bijbelplaatsen door Prof. de Zwaan, die als nieuw testamenticus wel zeer bevoegd is hier een oordeel uit te spreken.

Voorts houdt dit nummer zich bezig met een ander actueel onderwerp: het moderne stadsbeeld. 'n Kwestie, die niet alleen onze verwoeste steden raakt, nu overal aan uitbreidingsplannen wordt gewerkt.

SLAG OP STOOT

VOORZICHTIG

MET HET WOORD!

▲ Neen, wees gerust, lezer, wij schrijven niet opnieuw over „De Dictator”. Wel over het feit, dat er één bijbeltekst in gebruik werd. Aan het eind, als het Joodse kappertje, door zijn gelijkenis met de dictator Hinkel, de gelegenheid krijgt om een toespraak te houden tot het veroverde volk van Oosterland, dan spreekt hij een geloofsbelijdenis uit. Hij pleit voor vrede en vrijheid. En daartussendoor valt deze zin: „Het Koninkrijk Gods is binnen in ulieden — gij hebt de mogelijkheid, om het best-menselijke uit uzelf naar voren te brengen.”

Ziedaar, waarom wij huiverig zijn voor bijbelteksten. Ieder, die de Bijbel kent, weet, dat hier een totaal-verkeerde uitleg gegeven wordt. De prediking van het Koninkrijk Gods is niet zonder meer een beroep op de beste zedelijke krachten in de mens. Het is niet in ons hart, en het ontwikkelt zich er niet uit, als uit een eikel een boom. Het is Gods daad aan ons, in Christus begonnen, zichtbaar geworden, „onder ons” gekomen. Goddank, want als wij moesten uitzien naar wat de mensheid uit zichzelf naar voren bracht, zouden wij hopeloos worden.

Toch is dit gebruik van bijbelteksten niet ongewoon. Wij nemen dit als voorbeeld, want het spreekt wel zeer tot de verbeelding van de miljoenen, die deze film gaan zien. Wij zien er zelfs geen reden in, de film daarom te ontraden. Want elke krant en elk gesprek kan ons voor het verkeerd bijwoord-gebruik plaatsen. Het is een verschijnsel binnen onze christelijke beschaving, en treedt daar op, waar men aan de Bijbel ontzonden is, maar door de herinnering aan een enkel woord uit de Bijbel het gevoel heeft, toch niet buiten het christendom te staan. En, ach, ook onder hen, die wel met de Bijbel leven, kan het voorkomen, dat een tekst beslissend is voor de houding tegenover heel het leven. Menige secte dankt er zijn bestaan aan, menige tegenstelling tussen gelovigen wordt daardoor bestendigd.

Het enig geneesmiddel is, dat wij de Bijbel als een nieuw boek gaan lezen. Steeds weer. En daarbij niet alleen op de tekst, maar ook op het Woord letten. Dat, bijvoorbeeld, bij het uitspreken van een tekst over Gods Koninkrijk, tegelijk meeklinkt de belofte uit het Oude Testament, de reddende handelingen van onze Heer en ook het uitzicht van Johannes, de ziener van Pathmos. Zo, door deze echte bijbelkennis, moet ons handelen, ons denken en ook ons spreken begeleid worden. Zeker, daarbij kunnen teksten niet gemist worden. Maar wij zullen er karger mee zijn, naarmate het Woord méér tot ons spreekt.

Wij zullen het, dunkt ons, Chaplin niet kwalijk nemen, dat hij een bijbeltekst verkeerd gebruikte. Wij zullen er alleen maar door gewaarschuwd worden, dat wij de uiterste inspanning en de grootste voorzichtigheid moeten betrachten, wanneer wij met de Bijbel omgaan.

HET ZWIJGEN DER VROUW

(1 Cor. 14 : 34, 35)
Men brengt deze tekst vaak in direct verband met de plaats, die onze kerk nog moet vinden voor de taak en roeping der vrouwelijke theologen. Ten onrechte, want in het N.T. in het algemeen en zo ook hier wordt slechts gesproken over het spreken of zwijgen van de gehuwde vrouw, niet van vrouwelijke leden der gemeente als zodanig.

Dat is volkomen duidelijk in I Cor. 14 : 34 en 35, maar niet minder in I Tim. 2 : 12. Men heeft die plaatsen slechts op te slaan om te zien, dat wie hieruit een spreekverbod voor vrouwelijke gemeenteleden, omdat zij vrouw zijn, wil afleiden, met gronden zou moeten aankomen, die hier niet te vinden zijn.

Voor zulk een verbod heeft zelfs de Synagoge in Paulus' dagen — ondanks haar wonderlijke exegese — geen tekst weten te vinden. Paulus zelf gesteld, dat hij aan zulk een spreekverbod gedacht had, evenmin.

En dat niet alleen. Het N.T. weet van het tegendeel! Hand. 2 : 17 citeert Joël 2 : 28 v.v.: „uwe zonen en uwe dochters zullen profeteren“. Dat gebeurde dan ook: Hand. 21 : 9 vertelt van Philippus, de evangelist, het volgende: „deze had vier ongehuwde dochters, die profetessen waren“.

Ja, Paulus zelf spreekt in deze zelfde brief van de vrouw, die „bidt of profeteert in de samenkomsten der gemeente, in precies dezelfde bewoordingen als over de man (I Cor. 11 : 4 en 5).

1 COR. 14 : 34, 35.~

zoals in alle gemeenten der heiligen moeten de vrouwen in de gemeenten zwijgen; want het is haar niet vergund te spreken, maar zij moeten ondergeschikt blijven, zoals ook de wet zegt. En als zij iets willen te weten komen, moeten zij thuis haar mannen om opheldering vragen; want het staat lelijk voor een vrouw te spreken in de gemeente.

Dat spreekt ook vanzelf, want in Gal. 3 : 28 had hij de principiële uitspraak gedaan: „Hierbij is geen sprake van Jood of Griek, slaaf of vrij, van mannelijk of vrouwelijk: gij allen zijt immers één in Christus.“

Paulus was zeker niet behept met een rabbijnse zucht tot regelen en wetgeven. Dat alles was in hem door Christus principeel en voorgoed overwonnen.

Wat Paulus op de genoemde plaatsen (en ook Petrus in I Petr. 3 : 1) inscherpen wil, is het ideaal van de Christelijke huisvrouw, zoals deze in de Grieks-Oosterse wereld gezien moest worden. Dat ideaal werd ook buiten de gemeente erkend. Immers, de apostel rekent op deze dingen als een aanbeveling voor de prediking van de Messias.

Van dat ideaal onderstreept hij in I Cor. vier trekken, n.l.: volgzzaamheid, ontzag voor de echtgenoot, zwijgzzaamheid en teruggetrokkenheid. Paulus zou geen groot bezwaar gehad hebben tegen de oud-Romeinse lof der goede huisvrouw; maar ook in zijn Bijbel stond een veel betere lof der goede huisvrouw, n.l. Spr. 31 : 10-31. Dat hoofdstuk moet hij gekend hebben onverschillig of hij in 't geheel niet of slechts kort gehuwd zou geweest zijn. Hij is geen overtuigde vrouwenhater of huwelijksverachter geweest, al meende hij in het algemeen (I Cor. 7 : 34), dat de zorg voor man en huis de „zorg voor de zaak des Heren“ bij de gehuwde vrouw verdringen zou. Ondertussen geeft hij zelf meer dan eens er blij

van, dat hij de arbeid der vrouw voor Gods koninkrijk ten volle erkent. Men denke slechts aan Rom. 16 : 12 vv.

Wat staat er dan in I Cor. 14 : 34 en 35? Niets anders dan dit: „de vrouwen moeten thuis haar mannen om opheldering vragen, want het staat lelijk voor een vrouw te spreken in de ecclesia“. Dezelfde stoornis of ergernis is ook ondersteld in vs. 34.

In de gemeentevergaderingen moesten de gehuwde vrouwen dus geen vragen gaan stellen en zich zodoende vóór haar mannen dringen. Dat achtte Paulus — en ook elders andere leiders — onverenigbaar met de „ondergeschiktheid“, die b.v. in Gen. 3 : 16 gevonden kon worden.

Ook bij hen, die de Schrift niet kenden, kon hij op instemming rekenen, want wat hij hier afkeurt druiste in tegen de Joodse, Griekse en Oosterse zeden.

Het schijnt, dat Paulus hier een klein, bijkomstig effect niet versmaad heeft. Hij doet dat trouwens wel meer. Ecclesia betekent n.l. de bijeenkomst der Christelijke gemeente, maar in het dagelijks leven der Griekse wereld had het de zin van volksvergadering of gemeenteraad. Iedereen was gesteld op het hooghouden van de waardigheid dier lichamen en vond het „lelijk“ als vrouwen over staatszaken gingen redeneren. Welnu, dat motief van het hooghouden van de waardigheid (n.l. der Christelijke „ecclesia“) klinkt hier mee.

Wat de Joodse zeden betreft, was het destijds in de synagogen aan de vrouw — ook aan de huisvrouw — niet principeel

verboden om haar stem te laten horen. Voor een dusdanig spreekverbod gaf n.l. het O.T. geen grond. Dat heeft Paulus uiteraard heel goed geweten! Desondanks bleef de Oosterse zede van kracht, want, als een vrouw eens eershalve uitgenodigd werd de Schrift voor te lezen, bleef de eer aan haar, maar eiste het gebruik, dat zij de uitvoering overdroeg aan een mannelijk lid der synagoge.

Hierbij moet worden opgemerkt, dat de oudrabbijnse zedeleer typisch Oosters is in haar bezorgdheid over de verleidelijkheid van de vrouw! Een rabbi Samuel († 254) heeft dat zo ver gedreven, dat hij zelfs het vrouwelijk stemgeluid als onzedelijke verleiding kenschetste. Dat hele systeem van „heiningkjes om de Wet“ is de apostel volkomen vreemd; de Christen is „in de Heer“ bevrijd van heel de paedagogie van sabbatten, enz. Paulus' principiële uitspraken in Rom. 14, enz. stellen het dan ook buiten alle twijfel, dat hij, indien een algemeen zwijggebod voor elke vrouw voor hem een punt van overweging ware geweest, hij daarover met alle duidelijkheid zou hebben gesproken en de bindende kracht ervan in een schriftwoord zou hebben gezocht.

Hij doet dat niet: Integendeel, in Gal. 3 : 28, komt duidelijk uit, dat hij — en dat principeel! — aan zo iets niet kan gedacht hebben en ook niet gedacht heeft. Ook zagen wij reeds, dat de praktijk der Chr. gemeenten, óók bijkens Paulus, een dergelijk spreekverbod niet kende.

Maar in I Tim. 2 : 12 staat toch „ik laat niet toe, dat ene vrouw onderricht geeft“? Dat zal niemand ontkennen, maar men moet niet de helft van een uitspraak citeren! Paulus zegt n.l. „ik sta niet toe, dat een vrouw onderricht geeft of gezag over haar man heeft“.

Wat er werkelijk staat, is: „Ik laat aan een (gehuwde) vrouw niet toe om als lerares of gezaghebbende ten aanzien van (haar) man zich te (blijven) gedragen, maar zij blijve in ruste“.

Die „rust“ is het ideaal der Christelijke huisvrouw: volgzzaamheid, ontzag, zwijgzzaamheid en teruggetrokkenheid. Hier heeft Paulus echter het specifiek-Christelijke, het innerlijke, dat de uitwendige praktijk voortbrengt, in vs. 15b uitgesproken: „indien zij blijft in geloof, liefde en heiliging, met ingetogenheid“.

Hoewel bijna overbodig, zij nog even onderstreept, dat het in heel dit gedeelte weer niet gaat over „de man“ of „de vrouw“ in het algemeen, maar over echtgenoten.

Het antwoord op de vraag, of vrouwelijke theologen in onze Hervormde kerken op gelijke voet behoren te worden toegelaten als predikanten, is daarmee nog niet gevonden. Immers, het N.T. kent evenmin predikanten als priesters. Zoekt men een gebod of verbod te dezer zake, dan antwoordt het niet.

BENOEMBAARHEID VAN VROUWEN

TOT ALLE AMBTEN IN
DE NED. HERV. KERK

Domina Stegeman

Tijdens een vrouwen-zendingsbijeenkomst, onlangs gehouden, kwam bij de discussie de benoembaarheid van vrouwen tot alle ambten in de Ned. Herv. Kerk ter sprake.

Herinnerd werd aan het treffende, goed gedocumenteerde artikel van Da Stegeman, enige maanden geleden in „De Hervormde Kerk“ gepubliceerd, een artikel, waarin zij gewaagde van de goede ervaringen, die men in de Javaanse Hervormde Kerk opdeed met vrouwelijke predikanten en kerkeraadsleden.

Nu onze Hervormde Kerk in Nederland bezig is een nieuwe Kerkorde voor te bereiden lijkt ons het ogenblik gekomen openlijk te getuigen van het verlangen bij zeer vele Hervormde vrouwen en stellig ook bij vele Hervormde mannen naar het openstellen, niet alleen van het predikambt, maar ook van de ambten van ouderling en diaken, voor de vrouw.

Ondergetekende nam op zich dit ongetwijfeld bij velen levende gevoel te vertolken in „De Hervormde Kerk“. Daarbij vraagt zij elk belijdend lidmaat, hetzij man of vrouw, die geheel en onverdeeld vóór benoembaarheid van de vrouw tot alle kerkelijke ambten in onze Ned. Hervormde Kerk is, door middel van een briefkaart daarvan blijk te geven aan het adres van de Redactie van „De Hervormde Kerk“ Javastraat 100, Den Haag.

Uiteraard zijn wij ons ervan bewust, dat een deel der belijdende lidmaten de benoembaarheid der vrouw tot alle ambten in onze kerk niet voorstaat, hetzij op schriftuurlijke, hetzij op praktische gronden.

Als niet-theoloog zal ik geen teksten aanhalen, waarop ik mijn overtuiging baseer dat de Ned. Herv. Kerk geheel zou handelen in de lijn van de Heer der Kerk, die, toen Hij op aarde wandelde ons vrouwen geen kleinere verantwoordelijkheid oplegde dan de mannen, die de vrouwen volkomen ernstig tegemoet

Maar het geeft wel aanwijzingen, die wij in het oog hebben te houden!

Waar Christus de roeping gaf tot „arbeid in de Heer“, tot het uitspreken van gebeden, tot die vorm van getuigenis, die profeteren wordt genoemd, komt het onderscheid van de sexen niet aan de orde. De praktijk bevestigt Paulus' woord: „in Christus is noch mannelijk noch vrouwelijk“. Dat is een sterke aanwijzing tot gelijkstelling van man en vrouw, voorzover het door ons als kerkelijke „wetgevers“ te stellen regelen betreft. Waar Christus en de bekwaamheid, en het werk, en de roeping geeft, mogen mensen geen hinderpalen opwerpen.

Is hiermede de inhoud van het gezochte antwoord geheel gegeven? Heeft al hetgeen over het ideaal der Christelijke huisvrouw werd gezegd tenslotte toch niet indirect met deze zaak te maken?

Wanneer wij letten op dat ideaal der Chr. huisvrouw van de N.T.-ische tijd, moet men Gods werkelijkheid niet uit het oog verliezen. Zoals een schilder op ruw linnen werkt, dat weerbarstig is tegen zijn bedoelingen, zo is het ook hier. Paulus vond in de werkelijkheid, waartoe hij zich had te richten met het eigenlijke, dat gezegd en gehandhaafd moest worden, drie weerbarstige dingen, die hier en nu door Gods bestel onder ons anders geworden zijn.

Ten eerste: de vrouw werd dom gehouden — onderwijs, opvoeding, zede werkten de ontwikkeling van het vrouwelijk intellect tegen. Ten tweede: de maatschappij en de samenleving stonden op een veel lager peil — onzedelijke afgoderij, concubinaat, slavernij waren regel. Ten derde: in deze Zuidelijke streken treedt de geslachtsrijpheid vroeger in dan bij ons — vooral ook bij de vrouw — en dat heeft psychologische gevolgen voor de groei van het intellect, voor de ontwikkeling van belangstelling en de vorming van het karakter, kortom een menigte bezwaren, die wij in het Noorden niet kennen.

Het eigenlijke, waarop de apostel in dit verband de nadruk wilde leggen en dat dan ook verder reikt dan alleen de verhouding binnen het huisgezin, is het winnende getuigenis der Christelijke persoonlijkheid.

In de vrouwenwereld zijner dagen, gegeven de samenleving, zoals die toen door het

trad, die tot vrouwen als de Samaritaanse aan de bron rechtstreeks het woord richtte en na Zijn herrijzenis aan vrouwen het eerst verscheen.

Wanneer wij op dit ogenblik blijven zwijgen, zou men ons terecht kunnen verwijten, dat wij, toen de hernieuwing der Kerkorde werd voorbereid de Generale Synode in het onzekere lieten ontrent onze gevoelens. We zijn nu zo gelukkig een kerkelijke overheid te bezitten, die het met vernieuwing waagt; wij hebben in „De Hervormde Kerk“ een orgaan dat door tienduizenden gelezen wordt.

Wij kunnen met een eenvoudige mededeling volstaan, b.v. in deze vorm: Ondergetekende, belijdend lidmaat der Ned. Herv. Kerk, is vóór benoembaarheid der vrouw tot alle ambten in de Ned. Herv. Kerk.

Handtekening — adres: Javastraat 100, Den Haag.

Een organisatie is hiervoor niet nodig. Op het ogenblik is een simpel getuigenis voldoende. Hopende dat dit kleine begin mede moge strekken tot verwezenlijking van de wens naar volledige deelname van de vrouw aan de bloei van het Godsrijk in het algemeen en van de Ned. Herv. Kerk in het bijzonder, en met dank aan de Redactie van „De Hervormde Kerk“.

's-Gravenhage,
MARIE HEINEN,
belijdend lidmaat der Ned. Herv. Kerk.

heersende heidendom werkelijk was, moest het optreden der vrouwelijke gemeenteleden met gebed, profetie en andere arbeid „in de Heer“ leiden tot een vinnige opmerksaamheid t.a.v. van de positie der Chr. huisvrouw in haar huiselijke sfeer! Vandaar de eigenaardige aandrang van zijn woord.

Even tipt hij ook met zijn woord „zoals de Wet zegt“ aan het feit, dat het anderszijn van de vrouw gegrond is in Gods scheppingswerk. De psychologie van de vrouw, in het bijzonder haar bereidheid tot dienen en haar vorm van heerszucht, is daarom ook iets apart. Met dat feit niet te rekenen, is volslagen dwaasheid. Dat weet de vrouw nog beter dan de man.

Het is echter, gezien wat Paulus werkelijk bedoelt en wat de thans verdwenen ongelukkige omstandigheden waren, die destijds zijn ingrijpen moesten bepalen, niet aan te nemen, dat hij in onze christelijke samenleving, enig bezwaar zou hebben gemaakt tegen de onderwijzers, de leraren, de vrouwelijke professor. Ik denk ook niet, dat hij — hier en thans — een tegenstander van algemeen kiesrecht voor mannen en vrouwen zou zijn. Waarom zou hij — in onze wereld — bezwaar hebben te maken tegen de vrouw, die het algemeen welzijn dient met haar bijzondere gaven in het midden van een gemeenteraad, provinciale staten, volksvertegenwoordiging? Welk bezwaar zou de apostel ooit gehad hebben tegen een Koningin?

Hij zou ongetwijfeld in al deze gevallen erkend hebben, dat God haar daarvoor de nodige gaven en talenten had gegeven, dat Gods leiding in de gang der historie en Zijn bijzondere bemoeienis met de mens, deze in zijn wereld destijds nog ondenkbare, maar zegenrijke, verschijnselen teweeg gebracht had en dat al deze arbeid „in de Heer“, „in Christus“ moet worden volbracht.

Wij mogen wel onderstellen, dat onze vrouwelijke theologen voor haar roeping in de kerk in Paulus een sterke voorspraak gevonden zouden hebben. Maar, omdat hij een diep psycholoog en een wedergeboren realist was, geloof ik niet, dat hij een volkomene gelijkheid en gelijkvormigheid in de omlinjing van taak en functies van beiderlei ambt zou hebben voorgestaan.

Leiden.
J. DE ZWAAN.

1 TIM. 2 : 12.~

ik sta niet toe, dat een vrouw onderricht geeft of gezag over haar man heeft; zij moet zich rustig houden.

De Redactie van „De Hervormde Kerk“ bestaat uit: Ds F. H. Landsman, hoofdredacteur; Ds L. H. Ruitenber, redacteur; Ds G. v. Veldhuizen, redacteur; N. G. J. v. Schouwenburg, directeur N.H. Persbureau; Mevr. J. Zimmerman, redactie-secretaresse; H. C. van Eck verzorgt de opmaak en de tekeningen.

De brede redactie wordt gevormd door: Ds J. Batelaan, Utrecht; Ds A. J. Bronkhorst, Den Haag; Dr. B. ter Haar Ds. Diepenveen; Ds J. W. van Nieuwenhuyzen, Heemstede; Dr. G. J. Streder, Den Haag; Ds H. A. Visser, Amsterdam-Watergr. meer

De abonnementsprijs bedraagt f 2.50 per half jaar, franco per post, bij vooruitbetaling. Losse nummers 12 cent. Abonnementen kunnen elk moment ingaan, doch slechts aan het einde van een half jaar eindigen. Betaling desgewenst op postgirorekening 363400 ten name van het weekblad „De Hervormde Kerk“ te 's-Gravenhage.

Uitgave van Boekencentrum N.V.
Adres van Redactie en Administratie: Javastraat 100, 's-Gravenhage. Telef. 114485.